

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 24. april 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ida Schiøler
Sagsnr.: 2025-03823
Dok.: 3697213

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AG
fra Folketingets Retsudvalg den 24. april 2025

Samrådsspørgsmål AG:

"Ministeren bedes redegøre for hhv. ministerens og Rigspolitiets kendskab til fænomenet "vask" af politisager, herunder hvornår hhv. ministeren og Rigspolitiets øverste ledelse blev bekendt med fænomenet "vask" af politisager, og hvordan hhv. regeringen og Rigspolitiets øverste ledelse konkret har ageret, da de blev bekendt med det?"

Spørgsmål et er stillet efter ønske fra Mai Mercado (KF), Mette Thiesen (DF), Betina Kastbjerg (DD) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for at indkalde til dagens samråd.

Samrådet i dag handler om et emne, som vi blandt andet har drøftet på to tidligere samråd – nemlig om politiets praksis for henlæggelse af sager og politiets ressourcesituation.

Jeg ser frem til, at vi i dag får en god og konstruktiv drøftelse af problemstillingen. For jeg tror, at vi alle i lokalet har et fælles mål om at give politiet de bedst mulige vilkår for at sikre tryghed og sikkerhed i samfundet.

Jeg vil starte med at sige lidt om mit kendskab til begrebet ”vaske sager”, og herefter vil jeg sige lidt om politiets prioritering af sager. Til sidst vil jeg komme ind på, hvad den seneste tids kritik har givet anledning til.

[Kendskab til begrebet ”vaske sager”]

Som jeg redegjorde for på de to tidligere samråd om dette emne, har jeg ikke kendt til det konkrete udtryk at ”vaske

sager” før den seneste tids kritik af politiets sagsbehandling.

Som jeg også gav udtryk for på samrådene, er det imidlertid ikke nyt for mig, at politiet er presset, og at der må prioriteres hårdt.

Som justitsminister mødes jeg løbende med politiet i forskellige sammenhænge, og mange af mine drøftelser med blandt andet Politiforbundet, Rigspolitiet og de mange dygtige betjente, jeg har haft fornøjelsen af at mødes med, har netop handlet om, at politiet har for mange opgaver og for få hænder.

Derfor har jeg også under hele min tid som justitsminister arbejdet for at give politiet bedre vilkår for at udføre sit arbejde. Det vender jeg tilbage til lidt senere.

Vi har også løbende drøftet politiets ressourcesituation i forligskredsen bag politiets og anklagemyndighedens økonomi – blandt andet i lyset af omprioriteringer som følge af krigen i Ukraine, politiets opgaver relateret til psykisk syge og ”crime as a service” samt de rekrutteringsudfordringer, som politiet har oplevet de senere år.

[Politiets prioritering af sager]

Det ligger mig meget på sinde, at vi får drøftet politiets prioriteringer, og om de svarer til samfundets forventninger og har den rigtige balance i prioriteringen mellem tryghed, sikkerhed og retsforfølgning.

Politiets prioriteringer er ikke statiske – de ændrer sig over tid – blandt andet som følge af de konkrete omstændigheder i de foreliggende sager, det generelle opgavepres i politikredsen og de ressourcer, der er til rådighed.

Efter min mening skal det være sådan, at politiet kan sætte alt ind, når det virkelig gælder – når det f.eks. er menneskeliv på spil.

Når et barn forsvinder, og politiet mistænker, at der er sket en forbrydelse. Ja, så *skal* politiet sætte alle tilgængelige ressourcer ind for at finde barnet og en eventuel gerningsperson. Også selv om den massive brug af mandskab og timer betyder, at andre og mindre alvorlige sager bliver nedprioriteret – måske endda i en længere periode.

Når svenske børn bliver rekrutteret af danske bander via sociale medier og rejser over Øresund for at sprænge håndgranater og begår drab, så *skal* politiet sætte alt ind for at stoppe kriminaliteten, for at bringe den til ophør. Og gerningspersonerne skal fanges.

Men det koster på den samlede mængde ressourcer, politiet har til rådighed. Det kan koste flere tusinde arbejdstimer – men jeg synes, at hver en time er det værd, hvis det betyder, at barnet bliver fundet, drabet ikke bliver begået, eller drabsmanden bliver pågrebet.

Det tror jeg også, at medlemmerne af Retsudvalget er enige med mig i. Og jeg tror faktisk også, at vi alle her om bordet grundlæggende er enige om, at hos politiet, så ”kommer liv før ejendom”.

Når vi så samtidig har et skærpet trusselsbillede, der kræver yderligere bevogtnings- og beskyttelsesopgaver, og de enkelte politikredse samtidig må varetage en kæmpe ekstraopgave i forhold til psykisk sårbare – ja, så ender det ud i svære, men nødvendige prioriteringer mellem sager i politikredsene.

Og måske for hårde prioriteringer en gang imellem? Eller forkerte prioriteringer? Skal Y prioriteres frem for X?

Det er en vigtig – og svær – debat, vi skal have med hinanden. Derfor er det også godt, at der er betjente, der har stillet sig frem og sagt, hvordan de oplever situationen, og hvordan de oplever, at der bliver prioriteret. Det vil jeg gerne sige dem tak for.

Den kritik, som de har bidraget til at rejse, tager jeg meget alvorligt. Jeg anerkender fuldt ud, at politiet er for presset, og jeg anerkender, at vi har et problem i forhold til, hvor hårdt politiet i dag må prioritere og dermed også henlægge af sager.

Det er en alvorlig situation, som vi skal have undersøgt til bunds, og som vi i fællesskab skal arbejde for at forbedre i den kommende flerårsaftale for politiet. Der skal vi netop drøfte prioriteringerne hos politiet.

I den sammenhæng skal vi også have en generel drøftelse af, i hvilken udstrækning vi fra politisk hold skal tage stilling til kommende prioriteringer.

[Politiets ressourcer]

Regeringen arbejder konstant for at styrke indsatsen og sikre, at politiet har de fornødne ressourcer og de rette redskaber. Regeringen har blandt andet besluttet at styrke politiet med ca. 80 mio. kr. årligt i 2025-2028 til kampen mod grænseoverskridende bandekriminalitet, ligesom der afsættes 110 mio. kr. i 2025 til politiet til at håndtere den ændrede sikkerhedssituation og det skærpede trusselsbillede.

I løbet af de seneste år er politiets og anklagemyndighedens bevillinger steget, og vi har det højeste antal polititjenestemænd i politiet siden 1940, som er så langt tilbage, som politiet har data.

Politiets prioritering af sager skal selvfølgelig også være et centralt tema under de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden. Det er drøftelser, som jeg ser frem til at have med Folketingets partier – og ikke mindst høre de konkrete forslag fra Folketingets partier til, hvordan vi kan styrke politiet og anklagemyndigheden.

Derfor synes jeg også, at det er rigtigt positivt, at retsordførerne og jeg kommer ind i ”maskinrummet” i politiet og anklagemyndigheden på en række

temamøder. Vi har allerede afholdt det første, og det andet er i kalenderen i starten af maj. Det tror jeg kommer til at give nogle gode perspektiver til de kommende drøftelser.

[Iværksatte tiltag]

Som jeg har understreget flere gange, så tager jeg den kritik, der er rejst af politiets sagsbehandling, meget alvorligt. Det er en kritik, som jeg ønsker at få undersøgt grundigt.

Derfor har jeg for det første bedt Rigsadvokaten om at sørge for, at der foretages en gennemgang og et kvalitetstjek af alle actioncards og vejledninger om henlæggelse af sager i samtlige politikredse. Resultaterne af undersøgelsen vil blive delt med Folketinget.

Jeg har derudover bedt Rigsadvokaten om, at der iværksættes en tilsynsundersøgelse, hvor første fase af tilsynsundersøgelsen afsluttes inden sommerferien. Anden fase vil blive startet op efter sommerferien.

Jeg har også noteret mig, at Rigsrevisionen – på baggrund af en anmodning fra statsrevisorerne – er i gang

med en undersøgelse af politiets praksis med henlæggelser.

Det bakker jeg naturligvis op om. Politiet og anklagemyndigheden kommer selvsagt til at stille alt materiale til rådighed for Rigsrevisionen, herunder også alle actioncards og vejledninger.

Jeg har endvidere bedt Justitsministeriet om at meddele Rigsrevisionen, at jeg som minister meget gerne ser, at betjentene bliver spurgt om deres opfattelse af sagen, og at jeg mener, at det vil være naturligt og rigtigt at foretage spørgeskemaundersøgelsen som led i den undersøgelse, som Rigsrevisionen har igangsat på foranledning af statsrevisorerne.

[Afrunding]

Jeg ser frem til resultaterne af de forskellige undersøgelser. Men uanset udfaldet af undersøgelserne er rammerne for de drøftelser, vi skal have i forbindelse med flerårsaftalen relativt klare; der sker en hård prioritering i politiet. Den personfarlige kriminalitet prioriteres generelt forud for den økonomiske. Og der er ikke hænder nok til, at alle sager kan få den behandling

som dedikerede medarbejdere og de fleste af os andre i princippet gerne så at de fik.

Derfor er vi også nødt til at påbegynde drøftelser om nogle af de spørgsmål, jeg rejste tidligere. For når alt kommer til alt, så er det vel det, den her sag handler om.

Hvordan skal et politi uden ubegrænsede ressourcer prioritere mellem de mange opgaver? Hvad skal prioriteres højere? Er der noget, der kan prioriteres mindre?

Er der noget, vi kan gøre for at aflaste betjente? Er der nogle opgaver, som andre myndigheder måske kunne løfte?

Er der behov for at styrke uddannelsen? Er der brug for at investere i politiets IT? Er der nye udfordringer – som f.eks. kriminelle klaner – hvor politiet skal have nye værktøjer?

Alt sammen spørgsmål som vi skal se på i fællesskab. Og jeg ser meget frem til at høre, om I også har bud på nogle af de svar, som vi skal have fundet.

Tak for ordet.